

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi työsuojelun valvonnasta annetun lain 8 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että työnantajat ja työntekijät voisivat tehdä työsuojeluasioissa yhteistoimintasopimuksia yksityisten valtionapulaistosten sopimusallalla.

Ehdotettu laki on tarkoitus saattaa voimaan heti kun eduskunta on sen hyväksynyt.

PERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja ehdotetut muutokset

Työsuojelun valvonnasta annetun lain (131/73) 8 §:n 1 momentin mukaan työsuojelua koskeissa asioissa työnantajan ja työntekijäin on oltava yhteistoiminnassa siten kuin lain 2 luvussa tarkemmin säädetään. Työnantajain ja työntekijäin yhdistyksillä, joiden toimintapiiri käsittää koko maan, on saman pykälän 2 momentin mukaan oikeus sopia toisinkin puheena olevan yhteistoiminnan järjestämisestä. Julkisen sektorin osalta on vielä 8 §:n 3 momentissa säädetty, että valtion asianomaiseen viranomaiseen sekä kunnalliseen sopimusvaltuuskuntaan ja sellaiseen viranomaiseen, joka viimeksi mainitun antaman valtuutuksen nojalla tekee sopimusvaltuuskunnan sijasta sopimuksia, sovelletaan sitä, mitä näissä asioissa on säädetty työnantajain yhdistyksistä. Säännösten perusteella on siten yksityisellä ja valtion ja kunnan työmarkkina-aloilla mahdollistettu työsuojelua koskevien yhteistoimintasopimusten tekeminen.

Mahdollisuus sopia työsuojelun yhteistoiminnasta ei kuitenkaan nimenomaisen säännöksen puuttuessa kata työmarkkinoita kokonaisuudessaan. Työsuojelun valvontalain vuonna 1973 tapahuneen säätämisen jälkeen on vuonna 1980 tullut voimaan yksityisten valtionapulaistosten

toimiehtosopimuslaki (238/79), jonka mukaan yksityisten valtionapulaistosten osalta palvelussuhteen ehdoista sovitaan toimiehtosopimuksella. Lain perusteella on työmarkkinoille syntynyt uusi sopimusala, jolla ei kuitenkaan voida sopia työsuojelun yhteistoiminnasta, koska työsuojelun valvontalaista puuttuu tämän mahdollistava säännös.

Työsuojelua koskevia yhteistoimintasopimuksia on käytännössä tehty kaikilla niillä aloilla, joilla se lain mukaan on mahdollista. Sopimuksia pidetään tarpeellisina ja työsuojelutoimintaa edistävinä. Niillä on sovittu, paitsi yleisistä työsuojelua kehittävästä kysymyksestä, myös yritystason yksittäisistä asioista kuten muun muassa erityisten työsuojeluasiamiesten asettamisesta tehostamaan käytännön työsuojelutoimintaa samoin kuin työsuojeluvalluutettujen ajankäytöstä. Niin ikään työpaikan käsitettä on voitu tämentää käytännön vaatimalla tavalla.

Valtiovarainministeriö on tehnyt aloitteen työsuojelun valvontalain muuttamisesta siten, että myös yksityisten valtionapulaistosten sopimusallalla voitaisiin tehdä työsuojelun yhteistoimintasopimuksia. Myös työsuojeluhallitus pitää lainmuutosta tarpeellisena. Alan työntekijöitä ja virkamiehiä edustavat sopijajärjestöt Akava r.y., Julkisten työalojen ammattijärjestö JTA r.y., Kunnallisten työntekijäin ja viranhaltijain liitto KTV

r.y., Suomen Teknisten Toimihenkilöjärjestöjen Keskusliitto r.y. ja TVK:n Virkamiesjärjestöt TVK-V r.y. ovat puoltaneet lainsäädännön muuttamista aloitteessa tarkoitetulla tavalla.

Samassa asemassa yksityisten valtionapulaitosten kanssa työsuojelua koskevien yhteistoimintasopimusten tekemisen osalta on evankelis-luterilainen kirkko. Työ- ja virkaehtosopimuslainsäädäntö sillä alalla tuli voimaan vuonna 1975 eli työsuojelun valvontalain säätämisen jälkeen, minkä vuoksi myöskään evankelis-luterilaisen kirkon sopimusallalla ei ole voitu tehdä edellä tarkoitettuja yhteistoimintasopimuksia. Tässä yhteydessä ei kuitenkaan vielä voida ehdottaa säännöksen soveltamisalan ulottamista myös evankelis-luterilaiseen kirkkoon, koska asiassa vaaditaan ensin kirkon omien elinten kannanotto.

Edellä oleva huomioon ottaen olisi työsuojelun valvonnasta annettua lakia muutettava siten, että yksityisten valtionapulaitosten sopimusallalla voi-

taisiin tehdä työsuojelun yhteistoimintasopimuksia.

2. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Työsuojelun yhteistoimintasopimusten tekemisen mahdollistaminen ei aiheuta valtiolle lisämenoja mahdollisia vähäisiä neuvottelukuluja lukuun ottamatta.

3. Voimaatulo

Laki ehdotetaan saatettavaksi voimaan välittömästi sen jälkeen kun eduskunta on sen hyväksynyt.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

työsuojelun valvonnasta annetun lain 8 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan työsuojelun valvonnasta 16 päivänä helmikuuta 1973 annetun lain (131/73) 8 §:n 3 momentti näin kuuluvaksi:

8 §

Mitä 2 momentissa on säädetty työnantajain yhdistyksestä, sovelletaan vastaavasti valtion asianomaiseen viranomaiseen sekä kunnalliseen sopimusvaltuuskuntaan ja yksityisten valtionapulaitosten sopimusvaltuuskuntaan sekä sellaiseen viranomaiseen tai yksityiseen valtionapulaitokseen,

joka asianomaisen sopimusvaltuuskunnan antaman valtuutuksen nojalla tekee sopimusvaltuuskunnan sijasta sopimuksia.

Tämä laki tulee voimaan
kuuta 198 .

päivänä

Helsingissä 27 päivänä toukokuuta 1983

Tasavallan Presidentti
MAUNO KOIVISTO

Sosiaali- ja terveysministeri *Eeva Kuuskoski-Vikatmaa*